

Projekt „Poslední adresa“ se rozšíří o další dvě pamětní desky v městských částech Praha 4 a 6

18.4.2024 - | Vojenský historický ústav Praha

Poslední adresa je projekt připomínající životní příběhy lidí, kteří se stali obětí komunistického režimu.

Každou z obětí připomíná nenápadná pamětní tabulka, umístěná na zdech domů, kde tito lidé žili v době svého zatčení. Projekt vznikl z iniciativy ruského nezávislého novináře Sergeje Parchomenka a s přispěním tamního sdružení Memorial. V České republice jsou tabulky umísťovány od roku 2017. Dosud jich bylo 31, přičemž v pátek 19. dubna 2024 k nim přibudou dvě nové, věnované politickým vězňům Antonínu Šindelářovi a Jaroslavu Klabíkovi.

Na Praze 4 pamětní tabulka Antonínu Šindelářovi

Umístění pamětní tabulky připomínající Antonína Šindeláře inicioval historik Vojenského historického ústavu Praha Michal Louč. „Vnímám to jako možnost důstojně připomenout oběti, které diktatura komunistické strany nejen připravila o život, ale chtěla je i vymazat z veřejné paměti. Jsem přesvědčen, že za jiných okolností by povědomí o zásluhách bratrů Šindelářových bylo mnohem větší a přinejmenším v Praze-Braníku by byli připomenuti i někde ve veřejném prostoru,“ říká Michal Louč.

Antonín Šindelář (1896–1955) byl pražský stavitel a politik. Od roku 1921 pracoval ve stavební firmě svého bratra Václava Šindeláře (1884–1951), který měl nemalý podíl na vzniku vilové osady Dobeška v pražské čtvrti Braník. Později podnikal samostatně. Od roku 1920 byl Antonín Šindelář členem Československé strany národně socialistické (ČSNS). Mimo jiné se roku 1932 stal zástupcem starosty Prahy XV (Podolí, Braník a Hodkovičky). Po válce byl členem krajského a ústředního výkonného výboru této strany. V roce 1950 byl zatčen a v jednom z mnoha návazných politických procesů v případě „Milada Horáková a spol.“ odsouzen k šestnácti letům vězení, ztrátě občanských práv a ke ztrátě majetku. „Šindelářovo odsouzení rodinu těžce zasáhlo. Nejdříve v lednu 1951 zemřel bratr Václav, který dostal infarkt po návštěvě Antonína Šindeláře v plzeňské věznici Bory. „Sám Antonín Šindelář ve vězení zemřel roku 1955. Přestože ve vězení onemocněl rakovinou, žádost o přerušení výkonu trestu mu byla zamítnuta i s poukazem na to, že je ‚zarytým nepřítelem lidově demokratickému zřízení‘. Toto rozhodnutí už si převzít nestihl,“ upřesňuje Michal Louč,“ upřesňuje Michal Louč, který bude při pietní ceremonii hovořit spolu s Petrem Hlaváčkem z Ústavu pro studium totalitních režimů.

Pamětní tabulka bude umístěna na Šindelářovu poslední adresu - ul. Sdružení 1664/1, Praha 4 - v pátek 19. 4. ve 12 hodin.

Na Praze 6 pamětní tabulka Jaroslavu Klabíkovi

Pamětní tabulka stavitele a účastníka III. odboje Jaroslava Klabíka, který zemřel ve vyšetřovací vazbě 21. 4. 1952. Životní příběh Jaroslava Klabíka přiblíží historik Ondřej Hladík z Kabinetu dokumentace a historie VS, Petr Hlaváček z Ústavu pro studium totalitních režimů a čestným hostem pietní akce bude Jakub Stárek, starosta MČ Praha 6.

Pamětní tabulka bude umístěna na Klabíkovu poslední adresu - Milady Horákové 115/107, Hradčany Praha 6 - v pátek 19. 4. 2024 v 10 hodin.

Navrhnout umístění tabulky může kdokoliv

Česká verze projektu byla díky spolupráci s partnery spuštěna v roce 2017 na Den politických vězňů a mezi prvními objekty, jejichž majitelé souhlasili s umístěním pamětní tabulky, byla tehdy rezidence Velvyslanectví Švédského království v Praze. Na tehdejší adrese Úvoz 156/13, Hradčany, Praha bydlel student práv a přírodovědy Veleslav Wahl, kterého komunisté zatkli a 16. června 1950 po vykonstruovaném procesu popravili. Do dnešního dne bylo v České republice umístěno 32 tabulek lidem, kteří doplatili na své přesvědčení a odhodlání v boji proti totalitě. Dalších 14 tabulek československým obětem komunistické totality bylo umístěno v Rusku a na Ukrajině.

Princip spočívá v tom, že na zdech domů, kde tito lidé žili v době svého zatčení, jsou umístěny pamětní tabulky velikosti dlaně nesoucí základní údaje o člověku, který se domů pak již nikdy nevrátil. „Navrhnout umístění tabulky může kdokoli – příbuzní, obyvatelé domu nebo třeba studenti, kteří se zabývají osudy perzekuovaných. O umístění tabulky je možné požádat prostřednictvím webové stránky www.posledniadresa.cz,“ říká garantka projektu Edita Jiráňková z Ústavu pro studium totalitních režimů.

<https://www.vhu.cz/projekt-posledni-adresa-se-rozsiri-o-dalsi-dve-adresy-v-mestskych-castech-praha-4-a-6>